

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. The Global Competitiveness Report 2015–2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>.
2. IMD World Competitiveness Center [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.imd.org/wcc/>.
3. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.
4. Конкурентоспроможність української економіки / [Кваснюк Б.Є., Кіреєв С.І., Болховітінова О.Ю. та ін.] ; за ред. Б.Є. Кваснюка. – К. : Ін-т екон. та прогноз., 2006. – 96 с.
5. Базиліук Я.Б. Конкурентоспроможність національної економіки: сутність та умови забезпечення / Базиліук Я.Б. – К. : НІСД, 2002. – 132 с.
6. Executive Summary; Current Competitiveness and Growth Competitiveness, in The Global Competitiveness Report 2000 (Oxford University Press, 2000) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://cid.harvard.edu/archive/res/gcr_2000_overview.pdf.
7. Швиданенко О.А. Глобальна конкурентоспроможність: теоретичні та прикладні аспекти : монографія / О.А. Швиданенко. – К. : КНЕУ, 2007. – 312 с.
8. Кизим М.О. Формування державної цільової програми підвищення конкурентоспроможності регіонів України : монографія / М.О. Кизим, Є.М. Крячко. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 292 с.
9. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі : монографія / Б.В. Губський. – К. : Наукова думка, 1998. – 390 с.
10. Портер М.Э. Конкуренция : учеб. пособие / М.Э. Портер ; пер. с англ. под ред. Я.В. Заблоцкого. – М. : Вильямс, 2001. – 495 с.

УДК 334.012

Солодовник О.О.

кандидат економічних наук,

професор кафедри фінансів та кредиту

Харківського національного університету будівництва та архітектури

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ УЗГОДЖЕНОСТІ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ СТОРІН ПП

У статті висвітлено питання оцінки узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін публічно-приватного партнерства як складової оцінки фінансово-економічної безпеки публічно-приватного партнерства. Запропоновано методичний підхід до інтегральної оцінки та здійснено оцінку узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін публічно-приватного партнерства в Україні.

Ключові слова: інтереси, оцінка, публічно-приватне партнерство, фінансово-економічна безпека.

Солодовник О.А. МЕТОДИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ СОГЛАСОВАННОСТИ ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ
ИНТЕРЕСОВ СТОРОН ППП

В статье рассмотрен вопрос оценки согласованности финансово-экономических интересов сторон публично-частного партнерства как составляющей оценки финансово-экономической безопасности публично-частного партнерства. Предложен методический подход к интегральной оценке и оценены финансово-экономические интересы сторон публично-частного партнерства в Украине.

Ключевые слова: интересы, оценка, публично-частное партнерство финансово-экономическая безопасность.

Solodovnik O.O. METHODOICAL APPROACH TO THE ESTIMATION OF COORDINATED FINANCIAL AND ECONOMIC
INTERESTS THE PARTIES IN PPP

This paper suggests the investigation of the estimation of coordinated financial and economic interests of Public-Private Partnership parties as the component of financial and economic security of the Public-Private Partnership. The methodical approach to the integral estimation has been suggested. The estimation of coordinated financial and economic interests the parties in Public-Private Partnership in Ukraine has been solved.

Keywords: estimation, financial and economic security, interests, public private partnership.

Постановка проблеми. Останнім часом питання розвитку публічно-приватного партнерства (далі – ППП) дедалі більше привертає увагу вітчизняних учених у зв'язку із необхідністю вибудовування в Україні принципово нового інституційного механізму інноваційних змін. Так, на необхідності розвитку механізмів ППП для реалізації інноваційних проектів наголошується у Національній доповіді «Інноваційна Україна – 2020» [1], результатах досліджень НАН України «Основні проблеми та напрями інноваційного розвитку України у 2015–2020 рр.» [2], а також низці публікації відомих українських учених на шпальтах журналу «Економіка України» у ході дискусії, започаткованої академіком НАН України В.М. Гейцем статтею «Інституційна обумовленість інноваційних процесів у промисловому розвитку України» [3]. Визначений науковцями вектор подальшого розвитку ППП в Україні спонукає до активних наукових досліджень як у теоретичній,

так і практичній сферах. Зокрема, впровадження у господарську практику моделі ППП для реалізації інноваційних проектів, які є високоризикованими і капіталоемними, в умовах існування надзвичайних ризиків і загроз в економічній і фінансовій сферах, актуалізує проблему створення дієвих механізмів забезпечення фінансово-економічної безпеки ППП.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і практичним аспектам розвитку ППП в Україні свої праці присвятили такі вітчизняні науковці, як І.В. Богдан [4], Б.О. Винницький [5], О.М. Головінов [6], О.В. Длугопольський [7], І.В. Запатріна [8], К.В. Павлюк [9], Л.І. Федуллова [10], І.К. Чукаєва [11] та ін. Незважаючи на значну кількість наукових праць з цієї тематики, проблеми безпеки ППП і досі залишаються малодослідженими. Існує потреба в науковому обґрунтуванні забезпечення фінансово-економічної безпеки ППП, розробленні його цілісної методології та кола принципових питань і методик

оцінювання та прогнозування фінансово-економічної безпеки ППП.

Постановка завдання. Метою статті є розроблення методичного підходу до оцінки та оцінка узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП в Україні задля наукового обґрунтування основних напрямів забезпечення фінансово-економічної безпеки ППП.

Виклад основного матеріалу дослідження. Партнерська взаємодія держави і бізнесу у формі ППП має тривалу еволюцію, проте інтерес сторін ППП до співпраці у такому форматі в окремі історичні періоди був різним. Наразі ППП переживає ренесанс: з початку 90-х років ХХ ст. у Великобританії, а згодом і в інших країнах світу, започатковується приватна фінансова ініціатива (PFI); у практику господарювання впроваджуються нові форми ППП; значно розширюється коло країн і спектр секторів економіки, в яких застосовується ППП; формуються відповідні партнерства на глобальному рівні.

Важливою умовою ініціювання та реалізації ППП, як і будь-якої угоди, є згода сторін. Основні мотиви (інтереси), що спонукають сторони до спільних дій у такому форматі, лежать у фінансово-економічній площині. Конфлікт фінансово-економічних інтересів сторін ППП може унеможливити ініціювання угоди про ППП або загальмувати хід її виконання або стати причиною її розірвання. Відповідно, такий конфлікт має розглядатися як небезпека, а неузгодженість фінансово-економічних інтересів сторін ППП – як загроза фінансово-економічній безпеці ППП.

Під фінансово-економічною безпекою ППП ми розуміємо стан публічного та приватного партнерів і відносин між ними, який забезпечує захист їх загальних фінансово-економічних інтересів від внутрішніх і зовнішніх загроз і створює передумови суспільного розвитку. Її стан характеризується за допомогою критеріїв та показників. Критерій – це ознака, на підставі якої визначається здатність економічної системи протистояти проявам небезпеки [12, с. 19]. Здатність ППП протистояти небезпеці виникнення конфлікту фінансово-економічних інтересів його сторін визначається таким критерієм, як умови запобігання та розв'язання конфліктів фінансово-економічних інтересів. Зазначений критерій обумовлює вибір певних показників фінансово-економічної безпеки ППП, за допомогою яких можна охарактеризувати й описати стан публічного і приватного партнерів і відносин між ними, а також здатність захистити їх спільні фінансово-економічні інтереси. В якості одного з таких показників ми пропонуємо використовувати інтегральний показник узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП, який розраховується на основі оцінок фінансово-економічних інтересів публічного і приватного партнерів.

Важливими методичними питаннями в побудові інтегрального показника є: по-перше, формування системи оціночних показників; по-друге, вибір форми самого інтегрального показника, який на основі побудованої системи одиничних показників надаватиме їх узагальнену оцінку [13].

Оскільки Законом України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» [14] пріоритетом економічної політики України визнано розвиток механізмів державно-приватного партнерства з метою залучення інвестицій у модернізацію промислової та соціальної інфраструктури, у вирішенні першої проблеми як одиничні параметри можуть розглядатися відповідні систематизовані показники, що надають

оцінку інвестиційної привабливості та потреби держави в інвестиціях, а також ефективності їх використання. Інвестиційну привабливість держави зумовлює динаміка її економічного розвитку, що відбито в темпах зростання ВДВ та інших показниках, а знижує – неефективність господарювання, зокрема, високі матеріалоемність виробництва, ступінь спрацювання та незначне оновлення основних фондів [15]. Потреба у залученні приватних інвестицій у модернізацію об'єктів промислової та соціальної інфраструктури знижується при збільшенні видатків державного та місцевих бюджетів, пов'язаних із забезпеченням функціонування таких об'єктів. Ефективність використання інвестицій визначається, насамперед, співвідношенням прибутку від інвестування та обсягу інвестицій, що на макrorівні відображено в показнику капіталовіддачі інвестицій [15]. Виходячи з окреслених припущень, можливостей та особливостей української статистики, а також враховуючи світовий досвід мінімізації кількості показників, для аналізу та оцінки узгодженості інтересів сторін ППП нами сформовано систему одиничних показників, які об'єднано в два напрями:

1) урахування інтересів публічного партнера (ступінь зносу основних засобів, темп росту ВДВ у фактичних цінах, матеріалоемність, частка витрат Зведеного бюджету на фінансування об'єктів інфраструктури та економічну діяльність у ВВП);

2) урахування інтересів приватного партнера (рентабельність операційної діяльності, капіталовіддача, рентабельність інвестованого капіталу).

Щодо проблеми вибору інтегрального показника, то найбільш широко в наукових дослідженнях у побудові узагальнювальних показників використовують різні види середніх зважених величин: середню арифметичну, геометричну, квадратичну та деякі інші [13]. У роботі [15] авторами запропоновано та емпірично доведено доцільність застосування методу багатомірної середньої для статистичного оцінювання інтересів суб'єктів інвестування. Цей метод також застосовується в окремих методиках оцінювання економічної безпеки України [16; 17]. Багатомірні середні дають узагальнену характеристику кожної одиниці за кількома ознаками одночасно [18, с. 160]. При цьому одиничні показники можуть мати різну розмірність, тому для їх поєднання в інтегральному показнику застосовується процедура стандартизації або нормування на основі середньоарифметичного значення показників за однією одиницею

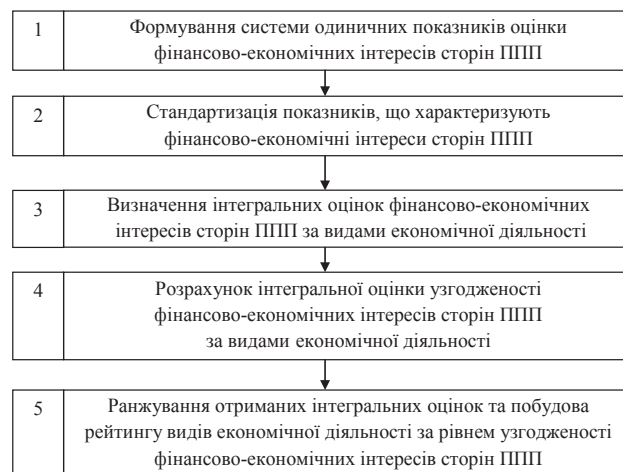

Рис. 1. Порядок оцінки узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП

сукупності. Останнє методичне положення відповідає ключовому принципу здійснення ППП – рівність сторін ППП.

Відповідно до запропонованого методичного підходу в якості одиниці сукупності у дослідженнях можуть розглядатися окремі країни, регіони, види економічної діяльності, проекти ППП. Як приклад, розглянемо порядок оцінки узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП за видами економічної діяльності (рис. 1).

Система одиничних показників оцінки узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП формується з показників, що описують фінансово-економічні інтереси сторін ППП, тобто для кожного партнера P^s формується набір фінансово-економічних показників, що характеризує його інтереси (X_{ij}^s , де i – індекс виду економічної діяльності, що аналізується, j – індекс одиничного показника, що характеризує інтереси s -го партнера).

Розрахунок стандартизованих показників для кожного виду економічної діяльності в розрізі інтересів партнерів здійснюється за формулою:

$$Z_{ij}^s = \frac{X_{ij}^s}{\bar{X}_j^s}, \quad (1)$$

де Z_{ij}^s – значення стандартизованого показника, що описує інтереси s -го партнера;

X_{ij}^s – значення j -го ($j = \overline{1, n}$) показника, що описує інтереси s -го партнера ($s = \overline{1, p}$) за i -м видом економічної діяльності ($i = \overline{1, m}$);

\bar{X}_j^s – середньоарифметичне значення показника за видами економічної діяльності.

Інтегральні оцінки фінансово-економічних інтересів сторін ППП за видами економічної діяльності розраховуються як середньоарифметичні значення їхніх стандартизованих показників за формулою:

$$I_i^s = \frac{Z_{i1}^s + Z_{i2}^s + \dots + Z_{ij}^s + \dots + Z_{in}^s}{n}, \quad (2)$$

де I_i^s – інтегральна оцінка s -го партнера за i -м видом економічної діяльності.

Інтегральні оцінки узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП за видами економічної діяльності розраховуються як середньоарифметичні значення інтегральних оцінок фінансово-економічних інтересів сторін за формулою:

$$I_i = \frac{I_i^1 + I_i^2 + \dots + I_i^p}{p}, \quad (3)$$

де I_i – інтегральна оцінка узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП за i -м видом економічної діяльності.

На останньому етапі оцінки узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП відповідно до величини інтегральних оцінок будується рейтинг та класифікуються види економічної діяльності за рівнем узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП у відповідному році. Для цього пропонуємо використати метод аналітичного групування.

Для розрахунку одиничних показників оцінки інтересів сторін ППП нами використано дані Державної служби статистики України за 2010–2013 рр. щодо рентабельності операційної діяльності підприємств за видами економічної діяльності, обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видами економічної діяльності, вартості основних засобів України за видами економічної діяльності, фінансових результатів до оподаткування за видами економічної діяльності, капітальних інвестицій за видами економічної діяльності, наявності і стану основних засобів за видами економічної діяльності [19] і виробництва та розподілу ВВП за видами еко-

номічної діяльності [20, с. 24–25], а також інформацію Міністерства фінансів України про стан виконання Зведеного бюджету України [21].

Отримані на основі проведених розрахунків результати свідчать про існування значних розбіжностей як між інтересами державного і приватних партнерів, так і за їх узгодженістю за видами економічної діяльності, а також в розрізі окремих років досліджуваного періоду, що відповідним чином відбилося на рейтингу видів економічної діяльності (табл. 1). Так, для публічного партнера протягом 2010–2013 рр. найбільший інтерес представляли проекти ППП у таких видах економічної діяльності (займали перші три місця у рейтингу за інтегральною оцінкою інтересів державного партнера), як: будівництво (2011–2013 рр.); транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (2010–2013 рр.); інформація та телекомунікації (2010–2013 рр.); освіта (2010 р.). Натомість для приватних партнерів спектр найбільш привабливих видів економічної діяльності (посіли перші три місця у рейтингу за інтегральною оцінкою інтересів приватного партнера) протягом 2010–2013 рр. був ширшим, зокрема: водопостачання, каналізація, поводження з відходами (2010–2011 рр.); будівництво (2010 р.); транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (2012 р.); інформація та телекомунікації (2010, 2012 та 2013 рр.); діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (2011 р.); освіта (2012 і 2013 рр.); охорона здоров'я та надання соціальної допомоги (2013 р.); мистецтво, спорт, розваги та відпочинок (2011 р.). Найменш привабливим видом економічної діяльності для обох партнерів протягом 2010–2013 рр. було мистецтво, спорт, розваги та відпочинок (за винятком 2011 р. для приватного партнера).

Аналізуючи дані таблиці 1, можна дійти висновку, що найвищий рівень узгодженості інтересів сторін ППП в Україні у 2010, 2012 і 2013 роках був за таким видом економічної діяльності як «Інформація та телекомунікації». У цей період достатньо високий рівень узгодженості інтересів державного і приватних партнерів спостерігався в освіті, на транспорті та в сфері охорони здоров'я, а найнижчий – за таким видом економічної діяльності як «Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок». Натомість останній мав найвищий рівень узгодженості інтересів сторін ППП у 2011 р.

Найбільш чисельною групою у 2010 та 2012 рр. була група з високим рівнем узгодженості інтересів сторін ППП, до якої входило по п'ять видів економічної діяльності, у 2011 р. – група з низьким рівнем узгодженості інтересів, що включала також п'ять видів економічної діяльності, а у 2013 р. – група з помірним рівнем узгодженості, яка складалася з трьох видів економічної діяльності.

Протягом 2010–2013 рр. жоден з видів економічної діяльності не зміг втримати своїх позицій у рейтингу узгодженості інтересів сторін ППП. Натомість два види економічної діяльності – «Інформація та телекомунікації» та «Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги» стабільно утримували свої позиції (перше і шосте місця у рейтингу відповідно) протягом трьох з чотирьох років, що аналізуються. Відносну стабільність щодо узгодженості інтересів державного і приватних партнерів продемонстрували такі види економічної діяльності: «Водопостачання; каналізація, поводження з відходами» – друге місце у рейтингу впродовж 2010–2011 рр., «Освіта» – друге місце у 2012–2013 рр., «Постачання електроенергії,

Таблиця 1

Групування видів економічної діяльності за рівнем узгодженості інтересів сторін ППП, 2010–2013 рр.

Рівень узгодженості інтересів сторін ППП	Кількість видів економічної діяльності	Види економічної діяльності	Місце виду економічної діяльності в рейтингу
Максимальний			
2010	3	Інформація та телекомунікації;	1
		Водопостачання; каналізація, поводження з відходами;	2
		Будівництво	3
2011	1	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1
2012	2	Інформація та телекомунікації;	1
		Освіта	2
2013	2	Інформація та телекомунікації;	1
		Освіта	2
Високий			
2010	5	Освіта;	4
		Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність;	5
		Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги;	6
		Тимчасове розміщення й організація харчування;	7
		Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	8
2011	0	-	
2012	5	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність;	3
		Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря;	4
		Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування;	5
		Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги;	6
		Будівництво	7
2013	2	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги;	3
		Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	4
Помірний			
2010	1	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	9
2011	1	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	2
2012	1	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	8
2013	3	Будівництво;	5
		Тимчасове розміщення й організація харчування;	6
		Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	7
Середній			
2010	0	-	
2011	3	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування;	3
		Будівництво;	4
		Тимчасове розміщення й організація харчування	5
2012	0	-	
2013	1	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	8
Низький			
2010	1	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	10
2011	5	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги;	6
		Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря;	7
		Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність;	8
		Освіта;	9
		Інформація та телекомунікації	10
2012	2	Тимчасове розміщення й організація харчування	9
		Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	10
2013	2	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	9
		Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	10

газу, пари та кондиційованого повітря» – сьоме місце у рейтингах за 2011 та 2013 рр., «Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок» – останнє місце у 2010 та 2013 рр.

За період, що аналізується, покращили свій рейтинг за рівнем узгодженості інтересів сторін ППП такі види економічної діяльності: «Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги» перемістився на 3 позиції вгору з шостої на третю, «Освіта» – на 2 позиції з четвертої на другу, «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря», «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність», «Тимчасове розміщення й організація харчування» і «Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування» – на 1 позицію. Водночас такі види економічної діяльності, як «Будівництво» і «Водопостачання; каналізація, поводження з відходами», погіршили свої позиції – з третьої до п'ятої і з другої до дев'ятої відповідно.

Висновки. Впровадження в Україні механізмів ППП в інноваційній сфері в умовах існування надзвичайних ризиків і загроз актуалізує питання розробки цілісної методології забезпечення фінансово-економічної безпеки таких партнерств та кола принципів питань і методик оцінювання та прогнозування фінансово-економічної безпеки ППП. У ході дослідження теоретично обґрунтовано, що конфлікт фінансово-економічних інтересів сторін ППП має розглядатися як небезпека, а їх неузгодженість – як загроза фінансово-економічній безпеці ППП. З огляду на це, в якості одного з показників оцінки фінансово-економічної безпеки ППП доцільно використовувати інтегральний показник узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП, який розраховується на основі оцінок фінансово-економічних інтересів публічного і приватного партнерів.

Для інтегральної оцінки узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП розроблено методичний підхід, який: дає змогу врахувати поліваріантність фінансово-економічних інтересів сторін ППП та реалізувати комплексний підхід до дослідження їх узгодженості; ґрунтується на використанні економіко-математичних методів дослідження і показників офіційної статистичної звітності, яка формується згідно з міжнародними стандартами, що дає змогу уникнути суб'єктивності в оцінках та здійснювати міжкраїнові, міжрегіональні та міжгалузеві порівняння; дає можливість здійснювати оцінку інтересів публічного і приватних партнерів та їх узгодженості в динаміці.

Результати оцінки фінансово-економічних інтересів сторін ППП та їх узгодженості упродовж 2010–2013 рр. в Україні свідчать про існування значних розбіжностей як між інтересами публічного і приватних партнерів, так і за їх узгодженістю за видами економічної діяльності, а також в розрізі окремих років. При цьому інтереси приватних партнерів мали ширший діапазон змін як у кількісному, так і в якісному (за видами економічної діяльності) вимірах. Така ситуація вказує на існування небезпеки розвитку ППП в Україні та підтверджує тезу щодо необхідності наукового обґрунтування забезпечення фінансово-економічної безпеки ППП. Емпіричне дослідження показало, що протягом досліджуваного періоду жоден з видів економічної діяльності не зміг втримати своїх позицій у групі та рейтингу узгодженості фінансово-економічних інтересів сторін ППП. Зазначені обставини доводять нелінійний

характер розвитку системи фінансово-економічних інтересів сторін ППП, що дає підстави для застосування синергетичної парадигми наукового дослідження в обґрунтуванні теоретико-методологічних положень забезпечення фінансово-економічної безпеки ППП. Найвищий рівень узгодженості інтересів сторін ППП в Україні спостерігався за такими видами економічної діяльності як «Інформація та телекомунікації» і «Освіта», що є вагомим аргументом на користь впровадження в Україні кращої світової практики застосування ППП в інноваційній сфері. Отримані результати можуть бути використані при розробці політики інноваційного розвитку в Україні.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з формуванням цілісного переліку критеріїв фінансово-економічної безпеки ППП та розробкою відповідного методичного підходу до оцінювання її рівня.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Єгоров І.Ю. «Інноваційна Україна – 2020»: основні положення національної доповіді / І.Ю. Єгоров // Економіка України. – 2015. – № 9. – С. 4-18.
2. Геєць В.М. Бар'єри на шляху розвитку промисловості на інноваційній основі та можливості їх подолання / В.М. Геєць // Економіка України. – 2015. – № 1. – С. 4-25.
3. Геєць В.М. Інституційна обумовленість інноваційних процесів у промисловому розвитку України / В.М. Геєць // Економіка України. – 2014. – № 12. – С. 4-25.
4. Богдан І. Концесії в Україні: форми та шляхи запровадження / І. Богдан // Економіка України. – 2011. – № 3. – С. 35-45.
5. Досвід та перспективи впровадження державно-приватних партнерств в Україні та за кордоном / Б.О. Винницький, М. Лендьял, Б.П. Онищук та ін. – К.: К.І.С., 2008. – 108 с.
6. Головінов О.М. Теоретичні засади і прикладні аспекти державно-приватного партнерства / О.М. Головінов, Л.А. Дмитриченко // Економіка та держава. – 2010. – № 9. – С. 4-8.
7. Длугопольський О.В. Державно-приватні партнерства: зарубіжний досвід і уроки для України / Длугопольський О.В., Жуковська А.Ю. // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 3. – С. 43-49.
8. Запатріна І.В. Публічно-приватне партнерство в Україні: перспективи застосування для реалізації інфраструктурних проєктів і надання публічних послуг / І.В. Запатріна // Економіка і прогнозування. – 2010. – № 4. – С. 62-86.
9. Павлюк К.В. Розвиток державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я / К.В. Павлюк, О.В. Степанова // Фінанси України. – 2011. – № 2. – С. 43-55.
10. Федулова Л.І. Фінансові аспекти державно-приватного партнерства / Л.І. Федулова // Фінанси України. – 2012. – № 12. – С. 79-92.
11. Чукаєва І.К. Державно-приватне партнерство у реалізації проєктів енергетичної інфраструктури / І.К. Чукаєва, Бран Л.Г. // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 4. – С. 46-53.
12. Бандурка О.М. Основи економічної безпеки: підручник / О.М. Бандурка, В.Є. Духов, К.Я. Петрова, І.М. Червяков. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 236 с.
13. Булатова О. Потенціал розвитку трансконтинентальної інтеграції / О. Булатова // Журнал європейської економіки. – 2014. – Том 13(№ 3). – С. 248-272.
14. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.
15. Сидорова А. Кількісна оцінка узгодженості інтересів суб'єктів іноземного інвестування / А. Сидорова, Г. Анісімова // Економіка України. – 2012. – № 3. – С. 49-58.
16. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / Геєць В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. та ін.; За ред. Гейця В.М.: монографія. – Х.: ВД: «ІНЖЕК», 2006. – 240 с.
17. Степаненко А., Герасимов М. Оцінка економічної безпеки України та її регіонів / А. Степаненко, М. Герасимов // Регіональна економіка. – 2002. – № 2. – С. 39-54.
18. Мармоза А.Т. Теорія статистики: підручник / А.Т. Мармоза. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 592 с.

19. Пономаренко В.С. Экономическая безопасность региона: анализ, оценка, прогнозирование : монография / В.С. Пономаренко, Т.С. Клебанова, Н.Л. Чернова – Х. : ИД «ИНЖЕК», 2004. – 144 с.
20. Сайт Государственной службы статистики Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
21. Украина у цифрах 2014 : статистичний збірник. – К., 2015. – 238 с.
22. Інформація про стан виконання Зведеного і Державного бюджетів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=77440.

УДК 338.24.01

Стрий Л.А.

*доктор экономических наук, профессор,
профессор кафедры экономики предприятия
Одесского национального политехнического университета;
профессор кафедры менеджмента и маркетинга
Одесской национальной академии связи имени А.С. Попова*

Захарченко Л.А.

*кандидат экономических наук, профессор,
профессор кафедры экономики предприятия
Одесской национальной академии связи имени А.С. Попова*

Голубев А.К.

*кандидат технических наук, профессор,
профессор кафедры экономики предприятия
Одесской национальной академии связи имени А.С. Попова*

СЕТЕВАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ РЫНКОВ ИНФОКОММУНИКАЦИОННОЙ ОТРАСЛИ

Статья посвящена изложению результатов исследования современных подходов к выбору организационных структур и представлению сетевой модели организации рынков инфокоммуникационной отрасли, разработанной авторами. Рассмотрены трансформационные преобразования организационных структур в процессе формирования информационной экономики; современные организационные структуры, которые могут представлять интерес для отрасли инфокоммуникаций: плоские сетевые структуры горизонтальных корпораций, межфирменные сети как формы организационной гибкости; корпоративные стратегические альянсы. Представлена схема модели организации рынков инфокоммуникационной отрасли.

Ключевые слова: гибкие производственные структуры, межфирменные сети, организационная гибкость, организационная структура, принципы организации, плоская сетевая структура, рынки инфокоммуникационных услуг, сетевая модель, стратегические альянсы.

Стрий Л.О., Захарченко Л.А., Голубев А.К. МЕРЕЖЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ РИНКІВ ІНФОКОМУНІКАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Стаття присвячена викладу результатів дослідження сучасних підходів до вибору організаційних структур і представлення мережевої моделі організації ринків інфокомунікаційної галузі, розробленої авторами. Розглянуті трансформаційні перетворення організаційних структур у процесі формування інформаційної економіки; сучасні організаційні структури, які можуть представляти інтерес для галузі інфокомунікацій: плоскі мережеві структури горизонтальних корпорацій, міжфірмові мережі як форми організаційної гнучкості; корпоративні стратегічні альянси. Представлена схема моделі організації ринків інфокомунікаційної галузі.

Ключові слова: гнучкі виробничі структури, мережева модель, міжфірмові мережі, організаційна гнучкість, організаційна структура, принципи організації, плоска мережева структура, ринки інфокомунікаційних послуг, стратегічні альянси.

Striy L.A., Zaharchenko L.A., Golubev A.K. NETWORK ORGANIZATION MARKETS OF INFOCOMMUNICATION INDUSTRY

The article is sanctified to exposition of results of research of the modern going near the choice of organizational structures and presentation of network model to the organization of markets of infocommunication industry, worked out by authors. Transformations of organizational structures are considered in the process of forming of informative economy; modern organizational structures that can be of interest for industry of infocommunication: flat network structures of horizontal corporations, inter-company networks as forms of organizational flexibility; corporate strategic alliances. The chart of model of organization of markets of infocommunication industry is presented.

Keywords: flat network structure, flexible productive structures, inter-company networks, organizational flexibility, organizational structure, principles of organization, markets of infocommunication services, network model, strategic alliances.

Постановка проблемы. Проблема выбора, построения, совершенствования организационных структур, их адаптации к реальным условиям целевых рынков всегда была и остается до сих пор актуальной, особенно в связи с современными ускоряющимися темпами изменений рыночных ситуаций. Это подчеркивают многие исследователи. П. Друкер в своей известной программной работе «Задачи менеджмента в XXI веке» критикует фундаментальные представления менеджмента в сфере выбора организационной структуры. «С самого своего начала

(более чем столетие назад) и до сих пор изучение принципов организации опиралось на одно важное представление. *Существует – или должен существовать – некий единственно правильный тип организационной структуры. Представление о «единственно правильной организационной структуре» неоднократно менялось, но ее поиски продолжаются по сей день».* П. Друкер рекомендует менеджменту вместо поисков единственно правильного типа организации следует поставить другую задачу: *научиться выявлять, выстраивать и про-*